

Ortadoğu Güncesi 21 Ocak - 20 Şubat

Hazırlayan:
Mehmet Serdar ÇARHOĞLU
Araştırmacı

21 Ocak: Velid Canbolat, Lübnanlı Dürziler olarak yeni başbakanın seçiminde Hizbullah'ı destekleyecekleri sözünü verdi. (Al Arabiya)

21 Ocak: IMF sözcüsü David Hawley'in yaptığı açıklamaya göre, Arap Dünyası'ndaki işsizlik oranı hızla artış gösteriyor ve bölge üzerindeki ekonomik baskı buna bağlı olarak her geçen gün artıyor. (Jordan News Agency)

21 Ocak: Sudan'da yapılan referandumun resmi olmayan sonuçlarına göre Güney Sudan'ın yaklaşık yüzde 99'u kuzey Sudan'dan ayrılma yönünde oy kullandı. Resmi sonuçların Şubat ayı içinde açıklanması bekleniyor. (Al Arabiya)

21 Ocak: Ürdün'ün başkenti Amman'da 5000'den fazla protestocu, ülkenin kötü giden ekonomisini ve hükümet politikalarını protesto etmek için yürüyüş yaptı. İsteklerinin özgürlük ve ekmek olduğunu söyleyen protestocular, hükümetin istifa etmesi talebinde de bulundu. (Al Arabiya)

22 Ocak: Iraklı Şii lider Mukteda El-Sadr birkaç hafta Irak'ta kaldıktan sonra tekrar İran'a döndü. Sadr'a yakın kaynaklar, Sadr'ın dönme gerekçesini İran'ın Kum kentindeki dini çalışmalarını olarak açıkladı. (Al Arabiya)

22 Ocak: Tunus'taki İsyanların ardından Yemenliler de ayaklandı. 32 yıldır hükümette olan Ali Abdullah Salih'in istifasını isteyen Yemenli protestocular, Arap Dünya'nın en fakir ülkesinin Yemen olmasında devlet başkanlarını sorumlu görüyor. (AP)

23 Ocak: İran Ulusal Güvenlik Yüce Konseyi Sekreter Yardımcısı Bakeri, yaptığı açıklamada, İstanbul'da gerçekleştirilen uluslararası toplantının İran'ın dış politikası ve uluslararası güvenlik konuları açısından başarılı bir toplantı olduğunu söyledi. (IRNA)

24 Ocak: 80 bin Mısırlı internetteki Facebook ve Twitter gibi sosyal paylaşım siteleri aracılığı ile örgütlenerek Tunus'taki isyanın bir benzerini Mısır'ın başkenti Kahire ve İskenderiye'de organize ettiler. Protestocular "işkenceye, fakirliğe, yolsuzluğa ve işsizliğe karşı devrimin günü" sloganlarını kullandılar. (AP)

25 Ocak: Brezilya, Arjantin, Ekvador, Guyana ve Şili'den sonra Peru da Filistin Devleti'ni 1967 Savaşı öncesi sınırları ile tanıdığını duyurdu. (Jordan News Agency)

25 Ocak: Lübnan Devlet Başkanı Michel Suleiman hükümeti kurması için, Hizbullah ve müttefiklerinin desteklediği Najib Mikati'yi görevlendirdi. (Al Arabiya)

25 Ocak: Birleşmiş Milletler Iraklı Mülteciler Yüksek Komisyonu, bazı Avrupa ülkelerini Iraklı mültecileri Irak'a dönmeleri için zorlamasından dolayı kınadı. (Al Sumaria)

25 Ocak: Mısırlı protestocular, 30 yıldır yönetimde olan Hüsnü Mübarek'in görevi bırakması ve rejimin değişmesi için Mısır'ın başkenti Kahire'deki Tahrir Meydanı'nda toplandılar. Zaman zaman protestocular ve polis arasında şiddetli çatışmalar yaşandı. (Al Arabiya)

25 Ocak: Güney Sudan'ın ayrılmayı istemesinin Sudan'ı yasa boğmadığını söyleyen Sudan Devlet Başkanı Ömer El-Beşir resmi sonuçlar açıklanmadan halkına ayrılmanın gerçekleşeceğini duyurdu. (Al Arabiya)

26 Ocak: Lübnan'ın yeni Başbakanı Najib Mikati, ABD'nin Lübnan Hükümetinde Hizbullah'ın kontrolü ele aldığı iddialarını eleştirdi. (IRNA)

27 Ocak: ABD lideri Obama, Mısır'da yaşanan olaylarla ilgi yaptığı açıklamada, Mısır'daki politik gerginliğin çözümünün şiddet olmadığını söyledi ve hem protestocuları hem de hükümeti itidale davet etti. (Al Arabiya)

28 Ocak: Tacikistan Dışişleri Bakanı Hamrokhon Zarifi, Tacikistan'ın en iyi stratejik ortağının İran olduğunu ve İran ile işbirliklerinde uluslararası kısıtlamalara rağmen bir problem olmadığını açıklamasında bulundu. (IRNA)

28 Ocak: Paraguay, Filistin Devleti'ni 1967 Savaşı öncesi sınırları ile tanıdığını duyurdu. (Jordan News Agency)

28 Ocak: İran'ın ruhani liderlerinden Ayetullah Seyyid Ahmet Hatemi, halk isyanlarına da de-

ğindi ve bu isyanların Ortadoğu'da din ve dini demokrasi eksenli yeni bir İslami Ortadoğu yarattığını ifade etti. (IRNA)

29 Ocak: Arap Yarımadası'ndaki El Kaide lideri Ebu Süfyan El Azdi, Sünni Müslümanları son dönemlerde gelişen Hristiyan-Şii ittifakına karşı uyardı. (Al Arabiya)

29 Ocak: Yemen'de Devlet Başkanı Ali Abdullah Salih yanlıları ve protestocular çatıştı. Olaylar sırasında Yemen polisi protestoculara sert müdahalelerde bulundu. (Al Arabiya)

29 Ocak: Cezayir'in Bejaya kentinde muhalif partilerin rejim değişikliği talebine karşılık olarak binlerce kişinin katıldığı büyük bir protesto düzenlendi. (Al Arabiya)

30 Ocak: Sudan referandumu resmi sonuçlarına göre güney Sudan'ın yüzde 98.83'ü ayrılma yönünde oy kullandı. (Al Arabiya)

31 Ocak: Filistin Devleti Dışişleri Bakanı Riyad El Malki yaptığı açıklamada, Avrupa Birliği üyesi olan Kıbrıs Rum Yönetimi'nin Filistin Devletini 1967 sınırları ile tanıdığını duyurdu. (Al Arabiya)

1 Şubat: Amerika Birleşik Devletleri, Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek'i yeni hükümet kurmaktan daha fazlasını yapması gerektiğini ve verdiği sözleri tutması gerektiği yönünde uyarıda bulundu. (Al Arabiya)

1 Şubat: İran Parlamentosu üyesi milletvekillerinin aldıkları parlamento kararında, Mısır halkının günlerdir süren eylemlerine destek verilmesi kararlaştırıldı. (IRNA)

1 Şubat: Irak Cumhurbaşkanı Celal Talabani tarafından yapıldı ve Irak'ın Mısır halkının reform için direnişini ve Mısır'ın istikrarını desteklediklerini açıkladı. (Al Sumaria)

1 Şubat: Ürdün Kralı Abdullah, hükümeti yapılan protestolardan dolayı görevden aldığını ve Ürdün ordusu eski Generali Maruf Bakhit'i yeni hükümeti kurmakla görevlendirdiği duyuruldu. (Al Arabiya)

1 Şubat: Pakistanlı İslamcı lider Gazi Hüseyin Ahmet, Mısır'da yaşanan halk isyanında durumun tek sorumlusunun diktatoryel bir rejim yürüten Hüsnü Mübarek ve Mısır hükümeti olduğunu dile getirdi. (IRNA)

1 Şubat: Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek, Mısır Devlet Televizyonunda yaptığı açıklamada, bir dahaki seçimlerde Devlet Başkanlığı için aday olmayacağını, görevde bulunduğu son aylarda da yetki devirleri ile ilgileneceğini söyledi. (Al Arabiya)

2 Şubat: ABD Başkanı Barack Obama, Hüsnü Mübarek'i arayarak yetki devirlerinin bir an önce başlaması gerektiğini söyledi ve artık gitmesi gerektiği mesajını verdi. (Al Arabiya)

2 Şubat: Tunus ve Mısır örneğinden sonra Yemen Devlet Başkanı Ali Abdullah Salih, 2013 seçimlerinde aday olmayacağını açıkladı. Yemen lideri, iktidarı oğluna devretme gibi bir planı olmadığını da ifade etti. (Peyamner)

2 Şubat: Amerika Birleşik Devletleri Beyaz Saray'ından yapılan açıklamada, demokratik hakları olan protesto hakkını kullanan Mısırlı protestoculara Mısır hükümeti tarafından şiddet kullanılarak engelleme çabaları eleştirildi. (Al Arabiya)

3 Şubat: Yemen'in başkenti Sanaa'da 20 binden fazla gösterici hükümetin değişmesi için miting düzenledi. Yemen Devlet Başkanı Ali Abdullah Salih'in 2013'te görevi bırakacağını açıklamasının da yeterli olmadığı düşüncesindeki göstericiler zaman zaman rejim yanlıları ile çatıştılar. (Al Arabiya)

3 Şubat: Hüsnü Mübarek hükümetinin muhalif Muhammed El Baradei ve Müslüman Kardeşler ile görüşme talebini muhalif ekipler reddetti ve önkoşullarının Hüsnü Mübarek'in görevi bırakması olduğunu açıkladılar. (Al Arabiya)

3 Şubat: Mısır'da isyanın 10'uncu gününde protestocular ve Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek taraftarları arasında yine çatışmalar başladı. Ordu tampon bölge oluşturmak için barikat kurdu. Ancak Mübarek yandaşları güvenlik barikatını

aştı. Mısır Başsavcısı ise bazı eski bakanlara seyahat yasağı koydu. (Peyamner)

4 Şubat: İran'ın ruhani lideri Ayetullah Ali Hamaney, son zamanlarda zor günler geçiren Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek'i uyguladığı politikalar için eleştirerek, Mübarek'in Amerika'nın ve İsrail'in adamı olduğu iddiasında bulundu. (Al Arabiya)

4 Şubat: Avrupa Birliği temsilcisi Catherine Ashton, son dönemlerde Arap Dünyasında yaşanan halk ayaklanmalarını yakından takip ettiklerini, ayrıca mevcut durumun Türkiye'yi çok daha önemli bir konuma getirdiğini söyledi. (IRNA)

5 Şubat: Güney Lübnan'ın sınırlarını geçen İsrail Askeri Birlikleri, Lübnan Ordusunun yüksek seviyeli alarmına geçmesine neden oldu. (Jordan News Agency)

5 Şubat: Irak Başbakanı Nuri El Maliki son dönemde Ortadoğu'da yaşanan halk ayaklanmalarını değerlendirirken, uzun süreli yönetimlerin temel sorun oluşturduğunu söyleyerek Irak Anayasasının ikiden fazla dönem görev yapmayı engellediğini kendisinin de bundan sonraki dönemde aday olmayacağını dile getirdi. (AFP)

5 Şubat: Mısır'da yaşanan kaos ortamının önemli aktörlerinden Müslüman Kardeşler Örgütü'nün sözcüsü Muhammed el Biltaji Eylül ayında Mısır'da gerçekleştirilmesi planlanan Başkanlık seçimlerinde bir aday göstermeyeceklerini açıkladı. (IRNA)

6 Şubat: Ürdün'deki İslamcı Muhalefet, Maruf Bakhit önderliğindeki hükümete katılmaları çağrılarını reddetti. (Al Arabiya)

7 Şubat: Irak Devlet Başkanı Celal Talabani, belirlenmiş olan 3 yardımcısının onaylanması için Parlamento'ya gönderdiği yasa tasarısında, dördüncü bir yardımcının olmasının iyi olacağını ve bunun Türkmen olması önerisinde buldu. (Peyamner)

7 Şubat: Hizbullah lideri Hasan Nassrallah ABD'nin Ortadoğu'daki diktatörlük rejimlerini desteklediğini söyledi. (Al Arabiya)

8 Şubat: Filistin Devleti Yönetimi 2006 yılında

yapılan genel seçimlerden sonra 9 Temmuz 2011 tarihinde Filistin'de yerel seçimlerin yapılması kararını aldı. (AFP)

8 Şubat: ABD Başkanı Barack Obama, Temmuz ayında bağımsızlıklarını ilan edecek olan Güney Sudan'ı bağımsız bir ülke olarak tanıyacıklarını ifade etti. (Al Arabiya)

10 Şubat: Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek yetki devirlerinin Eylül ayına kadar süreceğini, 30 yıllık yönetiminin de Eylül ayında son bulacağını Mısır Devlet Televizyonundan yaptığı açıklama ile duyurdu. Mısır Anayasasının 5 maddesinin Devlet Başkanına verdiği yetkilerini Başkan Yardımcısı Ömer Süleyman'a devrettiğini de sözlerine ekledi. (Al Arabiya)

11 Şubat: Mısır Devlet Başkan Yardımcısı Ömer Süleyman, yetkileri devraldıktan sonra ilk defa halkın karşısına çıktı ve göstericileri Mısır halkının kahramanları olarak nitelendirerek evlerine dönmeleri konusunda uyardı. (Al Arabiya)

11 Şubat: Mısır'da uzun zamandır süren halkın isyanı Hüsnü Mübarek'in yetkilerini orduya devretmesi ile sonuca ulaştı. Hüsnü Mübarek'in görevi bıraktığının resmi açıklaması Devlet Başkan Yardımcısı Ömer Süleyman tarafından yapıldı. (Jordan News Agency)

11 Şubat: İran Cumhurbaşkanı Mahmut Ahmedinejad, Arap Dünyasında yaşanan halk ayaklanmalarını desteklediğini dile getirerek, yeni bir Ortadoğu'nun oluşturulduğunu, bu yeni Ortadoğu'nun da ABD ve İsrail'den bağımsız olacağını iddia etti. (AFP)

11 Şubat: Mısır'da 18 gündür süren yoğun protestolara Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek daha fazla dayanamayarak istifa etti. (Bloomberg)

12 Şubat: Binlerce Yemenli gösterici, Yemen Devlet Başkanının istifa etmesi için eylemler düzenliyorlar. (Al Arabiya)

13 Şubat: Bahreyn'de hükümetin söz verdiği medya özgürlüğünü genişletmesini gerçekleştirmemesini kendilerine gerekçe gösteren Şii halk, yıllardır süren Sünni yönetim baskısını protesto

etmek için Bahreyn sokaklarında gösteriler yapıyor. (AP)

13 Şubat: Fas'ta üniversite mezunu işsiz gençlerin düzenlediği protestoda Abbas El Fasi'nin iş imkânları konusunda verdiği sözleri tutulmamasından dolayı istifası için sloganlar atıldı. (Al Arabiya)

13 Şubat: Yemen'in başkenti Sanaa'daki devlet başkanı sarayına yürüyen hükümet karşıtı göstericiler ile onları önlemeye çalışan polis arasında çatışma çıktı. (Peyamner)

14 Şubat: Filistin lideri Mahmud Abbas, hükümetinin istifa etmesi üzerine yeni hükümeti kurması için Salam Fayyad'ı yeni başbakan olarak atadı. (Al Arabiya)

14 Şubat: Avrupa Birliği Tunus'a yapacağı 258 Milyon Avroluk yardım kararını onayladı. 2013 yılına kadar tamamı gönderilecek olan yardımın, 17 Milyon Avroluk kısmı biran önce gönderilecek. (AFP)

14 Şubat: İran'da yapılan son seçimlerden sonra başlayan rejim karşıtı eylemler yeniden alevlendi. Tahran'da gerçekleştirilen ve binlerce insanın katıldığı eylemlerde polis protestoculara göz yarıcı bomba ile karşılık verdi. (Al Arabiya)

14 Şubat: Körfez ülkesi Bahreyn'de muhalefet ayakta. Bahreyn'de muhalefetin çağrısıyla yapılması planlanan hükümet karşıtı gösterilerden önce polisle bazı protestocular arasında çatışma çıktığı bildirildi. (Peyamner)

16 Şubat: Irak halkı, kötü yaşam koşullarını, elektrik kesintisi, karneyle gıda dağıtımının yetersiz kalması ve işsizlik gibi sorunların çözülmesinde aciz kalan yerel yönetimleri ve merkezi hükümeti protesto etmek için ülkenin birçok şehrinde protesto gösterileri düzenledi. Diyala kentinde başlayan ve Kerkük'e sıçrayan gösteriler, ülkenin batısındaki Ramadi şehri ile ülkenin güneyindeki Kut ilinin merkez ilçesi Vasıt'ta devam etti. (Peyamner)

16 Şubat: Irak'ın Felluce kentinde yüzlerce Irak'lı isteklerini ve şikâyetlerini hükümete duyurabilmek için protesto düzenledi. Protestocuların istekleri arasında, keyfi tutuklanmaların durdurulması, zorunlu askerliğe dönülmesi ve Amerika ile anlaşmaların bitirilmesi vardı. (Al Sumaria)

16 Şubat: Arap Dünyası'nda yönetimlere tepki büyürken, son olarak Libya'nın Bingazi kentinde düzenlenen hükümet karşıtı gösteriler sırasında polisle kalabalık arasında çatışma çıktı. (Peyamner)

16 Şubat: İran Süveyş Kanalı üzerinden Akdeniz'e savaş gemilerini yolluyor. İsrail Dışişleri Bakanı Avigdor Liebermann ise bu girişimi provakasyon olarak değerlendirdi ve İsrail'in bunu kabul etmeyeceğini dile getirdi. (Al Arabiya)

17 Şubat: Ürdün ve Türkiye arasında atom enerjisinden faydalanma ve nükleer radyasyon güvenliği amaçlı işbirliği anlaşması imzalandı. (Jordan News Agency)

18 Şubat: Irak'taki protesto dalgası Irak'ın kuzeyine de ulaştı. Süleymaniye'de bulunan Kürdistan Demokratik Partisi genel merkezi önünde yapılan gösterilerde, genel merkeze saldıran göstericilere ateş açıldı. Bazı göstericiler öldü. (Al Sumaria)

18 Şubat: Bahreyn'de dün güvenlik güçlerinin baskını sırasında öldürülen protestocular için düzenlenen cenaze törenlerine katılan binlerce kişi hükümet aleyhtarı sloganlar atıp, pankartlar taşıdı. Şii din adamı Ayetullah İsa Kasım, baskını "katliam" olarak niteledi ve hükümeti "diyaloga kapıları kapatmakla" suçladı. Hükümet yanlıları ise, başkent Manama'da gösteri yaptı. (BBC)

18 Şubat: Irak'ın Kut kentinde temel hizmetlerin verilmeyişini protestolar devam ediyor. Kut halkı ekonomik ve sosyal reformlar talebinde bulunurken, aksaklıklardan hükümeti ve kenti terk eden valiyi sorumlu tuttular. (Al Sumaria)